

Surfen over de wereldbol. Van aardappels tot interculturele ontmoetingen

Kitty Zijlmans, Kunstgeschiedenis, Universiteit Leiden

In de kunst van heden en verleden vinden allerlei verschillende lokale, regionale, nationale, internationale, trans- en interculturele uitwisselingen plaats. Kunstenaars reizen of inspireren zich op andere manieren op wat er in de wereld gebeurt en verwerken dat op eigenzinnige wijze. De kunstgeschiedenis moet hier wat mee, want een puur op de nationale identiteit (ja, wat is dat eigenlijk?) gerichte kunstgeschiedschrijving gaat voorbij aan het feit dat ontmoetingen en uitwisselingen de vonk geven tot vernieuwing, tot inspiratie, tot cultureel engagement. In deze lezing wil ik de mogelijkheden bezien van kunstgeschiedenis als weefsel van interculturele vertellingen.

Kitty Zijlmans studeerde kunstgeschiedenis in Leiden, waar zij in 1989 promoveerde op een theoretisch proefschrift over kunstgeschiedenis en systeemtheorie. Sedert 1 juli 2000 is zij hoogleraar Kunstgeschiedenis van de Nieuwste/World Art Studies. In 2010 is zij benoemd tot lid van de KNAW, Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. Haar interesse ligt op het gebied van de hedendaagse kunst, kunsttheorie en methodologie. Daarnaast hebben de huidige interculturele processen en globalisering van de (kunst)wereld haar bijzondere belangstelling. Steeds vaker ook werkt zij samen met beeldende kunstenaars in onderzoeks- en artistieke projecten en begeleidt zij kunstenaars in hun PhD-onderzoek.

Dankzij pop-upmuseum i.s.m. Museum van Bommel van Dam en de Nationale Museumweek, ervaren leerlingen de zingeving van kunst.

Richard Wering (1973) studeerde ABV in Tilburg richting textiel en fotografie. Richard is docent handvaardigheid, ckv en geestesvader van de topklas-kunst op het Valuascollege in Venlo. Een andere link met het onderwijs heeft hij via de werkzaamheden bij Kunst uit het Vuistje. Kunst uit het Vuistje is een educatief projectbureau. Ze maken lesmateriaal voor Musea, culturele instellingen, PO, VO en vrije tijds publiek. Waaronder een digitale actuele lesmethode voor CKV van VMBO tot en met VWO. Richards lievelingskunstenaar is Emile Fabry en hij houdt van Käsetorte.

Hoe gebruiken kunstenaars het eindexamen thema als inspiratiebron of uitgangspunt van hun werk? Ga er als havo 5-leerling maar aan staan om zo'n thema van het centraal examen 'Tekenen, handvaardigheid en textiele vormgeving' te doorgronden. Wij vragen ons ieder jaar af hoe we leerlingen daarbij kunnen helpen. We proberen oplossingen te vinden om de theorie, de praktijk en het thema aan elkaar te koppelen en de leerlingen de stof en het thema eigen te laten maken. De oplossing ligt vaak dichterbij dan je denkt of verwacht.